

Jutranja izdaja.

448. številka.

V Ljubljani, v torek, dne 13. decembra 1910.

Čena 4 vinarje.

Letnik XLIII.

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četrt leta	" 3—
na mesec	" 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka peti vrsta 14 lin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrske:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četrt leta	" 4-50
na mesec	" 1-60
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravišтво: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Cesarjevo lastnoročno pismo baronu Bienenrthu.

S. — Dunaj, 13. decembra. Današnja »Wiener Zeitung« priobči naslednje cesarjevo lastnoročno pismo: »Ljubi Bienenrth! Ustrezaje Vaši podani prošnji milostno sprejemem demisijo celotnega mojega ministrstva. Do tedaj pa, da se sestavi nov kabinet, izvršujete Vi in vsi člani kabineta provizorično nadalje svoje uradne posle. — Dunaj, 12. decembra 1910. Fran Josip I. r.«

Kriza.

S. — Dunaj, 13. decembra. Mnogokrat se je dvomilo nad vsemi zmožnostmi ministrskega predsednika barona Bienenrtha, toda danes se mora reči, da si je baron Bienenrth prav spretno izbral trenutek svojega odhoda in se pokazal v tem oziru pravega diplomata.

Kakor hitro je bil ustanovljen enotni češki klub, je bilo gotovo, da je sedanja vlada obsojena na smrt in da je preosnova celega sistema neizogibna.

Morda bi se bila dala situacija čez praznike še vzdržati, na kar bi bil Bienenrthov sistem izginil brez sledu in brez vsakega hrupa, toda v »Poljskem klubu« je kanalsko vprašanje iz gospodarskih in deloma tudi iz političnih vzrokov vedno bolj stopalo v ospredje in tiho nasprotje proti finančnemu ministru Bilinskemu v poljskih krogih se je razvilo v odkrit boj.

Ni dvoma, da bi bil baron Bienenrth pod drugimi okolnostmi eventualno žrtvoval tudi finančnega ministra Bilinskega, toda ker je bil prepričan, da tudi njemu samemu ni usojeno dolgo življenje, je porabil ugodno priliko ter dramatično zapustil politični oder kot nekak zaščitnik ljudstva in ljudskih davkov proti požrešnim milijonom neupogljivih Poljakov.

Priznati se mora, da si je baron Bienenrth s svojimi zvestimi priredil to, kar Nemci imenujejo »ein schöner Abschied«, kakor je svoj čas storil to tudi princ Hohenlohe.

Še vedno nerazjašnena situacija.

Demisija kabineta pa vendar nikakor ni razjasnila situacije. Razvoj položaja je tak, da si stranke sploh danes še ne morejo dati pozitivnega odgovora: »Kaj pa sedaj?« Delo v parlamentu pritiska, s časom gre huda in stranke mislijo na različna pogajanja, ki naj bi omogočila definitivno rešitev krize v kabinetu.

Bile ste torej začasno le dve eventualiteti, ali uradniški, iz samih sekcijških šefov sestavljeni kabinet, ali pa nadaljnje poslovanje Bienenrthovega kabineta kot provizorij, ki ima nalogo, spraviti pod streho le najnujnejše predloge, pred vsem proračunski provizorij.

Krona se je odločila za zadnje. Nastane le vprašanje, v koliko je s to ministrsko krizo izpremenjeno stališče opozicijskih strank na pram vladi.

S slovanske strani se poudarja, da Bienenrthovi vladi tudi in statu demissionis ni privoščiti lepšega pogleda kakor prej. V konsekvntnem nastopanju se jim pridružujejo celo Slovenci, ki smatrajo kompromis, ki so ga sklenili z Bienenrthom glede obravnavanja italijanskega fakultetnega vprašanja v proračunskem odseku, za neobvezen.

Bodoče ministrstvo.

Bienenrthovo provizorično ministvo bo trajalo najmanj do novega leta. Med tem časom se bo odigral za kulisami oni boj med strankami in pač tudi med osebami, katerega rezultat obeta biti parlamentarni kabinet.

Člani bodočega ministrstva.

Kolportira se sicer vest, da se baron Bienenrth definitivno poslovi od ministrskega predsedstva, toda od mnogih strani se zopet zatrjuje, da doživimo še kabinet Bienenrth št. 3.

Opozoriti je tudi na dejstvo, da je dr. Kramar v nedeljo na volilnem shodu v Jičinu poudarjal, da Čehi nimajo ničesar proti baronu Bienenrthu kot osebi, temveč le kot šefu sedanjega sistema. Kot drugi mogoči ministrski predsednik se imenuje baron Gautsch, imenujejo se sicer tudi še drugi, kakor dr. Koerber, grof Thun, princ Hohenlohe, toda to so pač le prazne kombinacije.

Od sedanjih članov kabineta pridejo trije tudi v novo ministvo. Grof Stürkgh postane v novem ministstvu zopet naučni minister, Georgi ostane še nadalje domobranski minister in dr. Weisskirchner prevzame najbrže ministvo javnih del.

Poljaki nameravajo kandidirati prof. Gorskega kot poljskega ministra - krajana in prof. Glominskega kot železniškega ministra.

Čehi dobe gotovo dva strokovna portfelja, med katerima bo gotovo finančno ministvo. Kot češki kandidat se imenujejo danes bivši minister dr. Fiedler, Braf in Žaček.

Skoraj gotovo je tudi, da bodeta zasedeni mesti nemškega in češkega ministra - krajana in da bodete te dve mesti zasedeni po dveh strokovnjakih v češko - nemškem spravnem vprašanju, torej po Čehu iz Češkega in Nemcu istotako iz Češkega.

Slovenci klerikalci za razpust parlamenta.

S. — Dunaj, 13. decembra. Poslanec dr. Korošec se je izrazil na pram nekemu uredniku, da slovenski klerikalci ne stavijo v sedanji kabinet nikaikih nad več ter da so mnenja, da je sedanjo krizo mogoče rešiti le z razpustom državnega zbora. (Op. uredništva: Ni težko nganiti, kam kuža taco molli.)

Iz seje proračunskega odseka. — Blamaža slovenskih klerikalcev.

S. — Dunaj, 13. decembra. Vele intervencije socijalnih demokratov se je kljub odpovedi vendarle vršila popoldne ob 5. pod predsedstvom podnačelnika poslanca Mastalke seja

proračunskega odseka z edinim dnevnim redom: Volitev načelnika. Slovenski klerikalci so takoj začeli veliko agitacijo za nazor, da se danes, ko je politična situacija tako nerazjasnena, nikakor ne sme izvršiti volitev načelnika. Povdarjali so, da bi bila nedopustna izvolitev barona Chiarija, katerega so kandidirali Nemci za to mesto in katerega stranka je že jutri lahko v opoziciji. Pred sejo je bila konferenca slovenskih članov proračunskega odseka, v kateri se je slovenskim klerikalcem posrečilo pridobiti tudi ostale slovanske opozicijske deloma za svoj nazor in tako se je razvila v začetku seje proračunskega odseka živahna debata o pripustitvi volitve in dr. Korošec je v imenu »Slovenskega kluba« izjavil, da slovenski klerikalci tega nikakor in pod nobenim pogojem ne pripuste. Poslanec Stanek je končno stavil predlog na konec seje, kateri predlog pa je bil pri glasovanju z 32 proti 13 glasovom odklonjen. Za je glasovalo 6 Jugoslovancev, Čehi, Rusini in češki socijalni demokrati. Nato je stavil dvorni svetnik dr. Ploj predlog, naj se seja vsaj prekine, da se poslanci morejo vsaj posvetovati. Ta predlog je bil sprejet. Seja je bila za 20 minut prekinjena. Po slovanski konferenci pa je bil končni rezultat ta, ko se je seja zopet začela, da je bil baron Chiari gladko izvoljen z 31 proti 12 praznim oddanim glasovnicam za načelnika proračunskega odseka, na kar je baron Chiari sejo zaključil. Cela akcija naših klerikalcev se je torej razvila v prav eklatantno parlamentarno blamažo. Zakaj je bilo to treba, to uganiti je težko.

Bienenrthov program.

S. — Dunaj, 13. decembra. Baron Bienenrth je včeraj popoldne sklical k sebi načelnike parlamentarnih strank ter je vsakega obvestil o demisiji kabineta ter poudarjal, da mu je cesar poveril provizorično uradne posle do novega leta. Baron Bienenrth je prosil načelnike, da naj mu pomagajo spraviti pod streho do novega leta vsaj proračunski provizorij, poslovniški provizorij in pa trgovinsko pogodbo med Srbijo in Avstrijo.

Načelniki velikih parlamentarnih klubov pri cesarju.

G. — Praga, 13. decembra. »Prager Tagblatt« javlja, da pokliče cesar k sebi načelnike velikih parlamentarnih klubov in sicer poslance barona Chiarija, dr. Geismanna, prof. Glominskega in prof. dr. Fiedlerja.

Poljaki hočejo vstrajati pri svojih zahtevah.

G. — Krakov, 13. decembra. Tukaj se je vršil velik ljudski shod poljske demokratične stranke, na katerem je govoril poslanec baron Battaglio o politični situaciji ter se izrazil o stališču Poljakov, da ne le Dunaj, temveč tudi Berolin in Petrograd gledajo na akcijo Poljakov. Treba je torej, da jo do skrajnosti in

zmagovito izvedejo, sicer izgube tudi na Nemškem in Ruskem glas, na kateremsodosedaj bili glede svoje avstrijske politike kot odločujoči faktor v Avstriji. To pa bi v mnogem oziru škodovalo Poljakom na Nemškem in Ruskem.

Čehi in demisija kabineta.

G. — Praga, 13. decembra. Češki listi soglasno z velikim zadovoljstvom in zadoščenjem registrirajo demisijo kabineta ter izražajo upanje, da je s tem tudi definitivno padla slovanstvu sovražna avstrijska politika.

Dopolnilne volitve v Bukovini.

B. — Černovice, 13. decembra. Pri včerajšnji ožji volitvi v državni zbor v volilnem okraju Himpolnu je bil izvoljen pristaš rumunske narodne stranke Serbu s 4117 od 6773 oddanih glasov.

Bančni statut pred ogrskim finančnim odsekom.

B. — Budimpešta, 13. decembra. Finančni odsek ogrskega državnega zbora se je včeraj pečal z generalno debato o bančnem statutu ter nato prešel v specialno debato, v kateri je že rešil prve štiri § bančne predloge.

Hrvaški ban in podban v Budimpešti.

B. — Budimpešta, 13. decembra. Hrvaški ban dr. Tomašić in podban Chavrak sta prišla včeraj v Budimpešto. Ban dr. Tomašić je imel konferenco z ogrskim ministrskim predsednikom grofom Khuen - Hedervaryjem glede sklicanja hrvaškega sabora.

Podržavljenje zadrške policije.

T. — Zader, 13. decembra. Tukajšnja policija bo z 1. 1911 podržavljena. V italijanskih krogih vlada radi tega veliko razburjenje. Govori se celo, da so zaprosili zadrski Italijani italijansko vlado za intervencijo v celi zadevi in da je posegla v to res italijanska diplomacija ter da je italijanski poslanik na Dunaju že tozadevno interveniral pri avstrijski vladi, da bi se ta akcija v zadnjem trenutku onemogočila.

Dijaške demonstracije v Zagrebu.

T. — Zagreb, 13. decembra. Predsnočnim in včeraj so se tukaj uprizorile od dijaštva velike demonstracije v prilog reciprocitete zagrebske univerze. Dijaki so kričali: »Abzug Bienenrth! Živela reciprociteta zagrebske univerze!« ter demonstrirali tudi pred banovo palačo s klici: »Abzug Tomašić! Abzug Khuen - Hedervary!« Snoči so se zbrale velike gruč dijaštva na Vseučiliškem trgu in znova šle po mestu ter demonstrirale med drugim tudi proti Madžarom ter proti železniški pragmatiki in za zedinjenje Hrvaške z Dalmacijo. — Ulične napise, ki nosijo ime bivšega hrvaškega bana in sedanjega ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuena - Hedervarya so študenti potrgali in razbili.

O resnem delu za narod.

Profesor dr. Skerlić je imel te dni v Zagrebu predavanje, ki je vredno, da ž njim seznamimo vsaj v izveščku tudi naše čitatelje, to tembolj, ker se to predavanje tiče tako Hrvatov in Srbov, kakor tudi Slovencev.

Predavatelj je razpravljal o hibah in napakah v našem javnem življenju in o sredstvih, ki bi jamčile uspešen narodni razvoj.

Govornik je rekel med drugim:

Jugoslavlani smo imeli vsikdar v obilici velikih načrtov ter krasnih in bogatih programov.

Vselej smo bili pijani fraz ter živel kot narodi toplega juga od lastnih besed, od slovanofilske, nacijske in socialne retorike.

Pol stoletja smo vodili romantično politiko ter verovali v to, da bo brez žrtve, brez muk in dela napočil oni »veliki čas«, ko bo nastopila kaktizma velikih sil in naših sovražnikov ter nam prinesla uresničenje naših idealov.

A nakrat smo stali pred groznim bankerotom in splošna malodušnost se je nas lotila.

Nikdar nismo mislili na to, da bi v prvi vrsti delovali na prepoved samega sebe in da bi ustvarili v sebi popolne, izklesane značaje.

Programov smo imeli več kakor dovolj, da bi lahko iz njih sestavili lepo zbirko, toda zbirke močnih, popolnih ljudi nismo imeli.

Vse smo započeli s krikom in velikim navdušenjem.

Zbrale so se skupine mladih ideologov, ki so bili mnenja, da ima beseda že sama na sebi dovolj ustvarjajoče sile. Nato pa se je pričelo delovanje za narod pri čašah rujnega vina. Često je vplival alkohol in z alkoholom je raslo navdušenje in fraze. A to navdušenje je prenehalo, čim je izpuhtel alkohol.

In množile so se velike gomile z velikimi programi.

Vzpričo tega je že zadnji čas, da nastane med nami prepoved. Treba je nam vzgojiti voljo, zakaj to je prva dolžnost kulturnega človeka.

Moderni človek mora biti gospodar svoje volje. Ta problem vzgojevanja človeške volje je velike važnosti za vsak kulturni narod, posebno za Slovane, pred vsem pa za Jugoslovane.

Naše slovansko pleme ima v sebi nekaj mehkega, neopornega in ženskega, a boleha vrhu tega še na mrtvilo volje.

Naše slabe lastnosti so neodpornost, slabost volje in orientalski fatalizem.

Zapiramo oči tam, kjer bi bilo potreba, da bi jih imeli pazno odprte, držimo roke križem tam, kjer bi bilo

potreba, da napnemo vse svoje mišice, vso energijo. Mi čakamo. To je naša največja hiba. Vse naše življenje: javno, kulturno in knjižno kaže našo brezmočnost. Delali smo samo semtertja, in kar smo ustvarili, je bilo večinoma plod neke eksplozije gneva in obupnosti.

Vzgojitev volje, to je izhodna točka za prepoved nas samih.

V našem narodu se nahajajo in sicer zelo često najgrši tipi — tipi takozvanih »razočaranih ljudi«.

To so ljudje, ki so na prvem koraku v življenju naleteli na zapreke, ki niso umeli vztrajati v življenski borbi, ki so v boju sramotno kapitulirali in zagovarjajo svoje deserterstvo z neumnim izgovorom: »Razočaran sem«.

Toda kdor zahteva od življenja neko očaranje, uživanje, ta vara samega sebe.

Življenje ni niti poetična, niti sama na sebi lepa stvar. Življenje je ustvarjanje in neprestana borba.

Mi smo svojo vzgojo započeli s knjigami, a ne z življenjem.

Od tod izvira tale splošni žalostni pojav: Vsaka generacija ljudi, ki hoče nekaj ustvariti, je razočarana, ker so, ne vem s kakšno pravico, zahtevali v svoji romantični vzgoji, da mora biti življenje tako, kakršno bi oni želeli. In razočarani so s svojim cinizmom in podlostjo kvarili in zastrupljali še druge.

Zato je dolžnost naše generacije, da se osvobodijo teh »razočaranih«, to se pravi, nesposobnih ljudi.

A tudi sicer je treba, da nastane med nami splošen preokret. Treba je nam osebne in narodne inicijative.

Rešitev naša je v realnem delu, v snovanju zadrug, v gospodarski okrepitvi trgovskih in kmečkih slojev in v širjenju prosvete.

To je prozaičen in filistrski program, toda edin program, ki nam jamči naroden obstanek.

Narodna ideja ni teorija, nego dejstvo, volja naroda, da živi za sebe.

Narodno delo je treba uravnati tako, da se bodo materialno ojačili nižji sloji. Predvsem pa je naša dolžnost, da pomlajujemo više sloje z jačanjem nižjih.

To je prava demokracija: ustvarjanje enakih pogojev za vse življenje.

Daleč smo prišli!

Predsedništvo c. kr. deželnega sodišča v Celovcu je razpisalo z razpisom z dne 5. decembra 1910, št. pr. 3391/4/10 mesto okrajnega sodnika v Velikovecu, odnosno za drugo mesto, ki bode postalo prosto. V tem razpisu se pa od prosilcev za to mesto niti ne zahteva znanje slovenskega jezika, četudi je velikovski okraj po ogromni večini svojega prebivalstva slovenski. Iz tega razpisa sklepamo,

da smatra vlada Koroško za popolnoma nemško pokrajino, ker ne zahteva niti od sodnika v Velikovecu znanja slovenščine. Radovedni smo, kaj poreče k temu naš poslanec Grafenauer! Morebiti je tudi on prepričan, da je že popolnoma dovolj storil v narodnem oziru, ako sedi v narodno-brezbarvnem šusteršičevem klubu, ki se za vse mogoče težnje briga, samo za narodne ne! Ali se naši poslanci v očigled temu postopanju še vedno ne bodo ganili in povedali resnico vladi, ki se upa trditi, da je vsem narodom pravična?

Slovenski umetniki in prestolonaslednik.

Od zaupne, a popolnoma poučene strani se nam poroča z Dunaja: Vsa vest, da je prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand odklonil prošnjo, da bi prevzel protektorat jubilejske razstave slovenskih umetnikov, je povsem resnična, netočna je samo v toliko, da prestolonaslednik odklonitve ni motiviral, kakor se trdi v vašem poročilu. Ne bom izdal nobene tajnosti, ako povem, da je na odločitev prestolonaslednika vplivala deželna vlada kranjska. Takorekoč iz prvega vira vem, da je deželni predsednik baron Schwarz v posebnem pofočilu proglasil jubilejsko umetniško razstavo kot prireditve brez vsakega posebnega pomena. Posledica tega poročila je bila — odklonitev.

Vrazova slavnost pod policijskim nadzorstvom.

Prireditve »Slovenske Matice« nimajo in ne morejo imeti političnega značaja, to ve vsakdo, ki pozna ne samo nalogo, ampak tudi delovanje tega našega kulturnega društva. Če je priredila »Slovenska Matica« slavnostno akademijo v proslavo stoletnice rojstva slovenskega rojaka Stanka Vraza, ki je vse svoje življenje posvetil veliki ideji slovensko-hrvaške vzajemnosti, je storila s tem samo svojo kulturno dolžnost, zakaj ideje, ki jih je z ognjevitostjo pravega apostola oznanjeval Stanko Vraz, so nosile in še nosijo izključno kulturno obilježje brez vsake politične primesi. Toda gospodje pri naši deželni vladi slišijo prav često rasti celo travo, zato so bili prepričani, da bo Vrazova akademija politična prireditve, ali pa da bo prišlo na tej slavnosti vsaj do političnih manifestacij. Zato je poslala g. Finka, da prisostvuje akademiji ter pazi na to, kaj se bo govorilo na tej prireditvi. G. Fink je lahko zelo brihten mož in prav spreten kancelist policijskega oddelka na deželni vladi, o tem pa resno dvomimo, da bi mogel izreči pametno sodbo o znanstvenem predavanju, ki se je tikal problema o maloštevilnih narodih. Fink je lahko prav dober rodoljub, vendar pa ne verjamemo, da bi

bil kot rodoljub tako navdušen, da bi iz lastne inicijative šel poslušati dr. Ilešičevo duhovito razpravo o problemu maloštevilnih narodov. Zato se ne moremo ubraniti prepričanja, da je prišel imenovanec na Vrazovo akademijo kot nekaj policijski nadzornik. In če je vlada smatrala za potrebno, da mora imeti prireditve pod svojim nadzorstvom, zakaj ni poslala na lice mesta moža, ki bi bil v položaju to, kar je govoril dr. Ilešič, tudi razumeti. Ako je stvar smatrala že za politično, potem bi naj poslala na akademijo uradnika, ki ga sicer pošilja na politične prireditve, to se pravi osebo, ki bi lahko v poročilu navedla vsaj suho vsebino predavanja. Visoko sicer cenimo sposobnosti Finkove, tega pa le ne verjamemo, da bi njegovo poročilo o dr. Ilešičevem govoru moglo imeti noge in glavo.

Vse za denar!

Z Glince nam pišejo: Te dni je šel neki vdovec v župnišče, da bi plačal sedmino za svojo ženo. Ker ni imel sabo denarja, ga je dotični duhovnik kratkoma odpravil, češ, da ima že itak oddane vse dneve in da vsled tega tudi sedmine ne more opraviti. Končno pa je še pripomnil, da je maša za pokojnico sploh nepotrebna. Vdovec je odšel. Skoro na to pa se je vrnil, in sicer z — denarjem. In glejte čudo! Božji namestnik je bil ves izpremenjen: V tednu se ni imel oddanih vseh maš in je zatrjeval s sveto verno, da bi kazalo poleg maše prirediti za pokojnico še »bilje«. — Da, da, vse v večjo čast božjo in — mamona!

Praktična jugoslovanska vzajemnost.

Poleti nameravajo slovenski učitelji pod vodstvom ravnatelja dr. Schreinerja, predsednika »Solske Matice« prirediti naučno potovanje po slovanskem jugu. Prepotovali hočejo Dalmacijo, Hercegovino, Bosno, Hrvaško in si ogledati tudi Zemun in Beograd. Dr. Schreiner je o tem narčtu obvestil v nedeljo hrvaške in srbske udeležence Vrazove slavnosti ter izrazil željo, da bi se tega naučnega potovanja udeležili tudi hrvaški in srbski učitelji. Za ta slučaj je obljubil, da se bo poskrbelo za to, da se bodo hrvaški in srbski izletniki lahko seznanili s krasotami slov. zemlje; predvsem pa si bodo lahko ogledali Bled, Bohinj, Postojnsko jamo itd. Od dr. Schreinerja sproženo misel je iskreno pozdravljati in samo želeto je, da bi se tudi uresničila.

Glas iz občinstva.

Iz krogov gledaliških abonementov nam pišejo: Priznavamo težaven položaj gledališkega ravnateljstva, zlasti letošnje leto, zato nam tudi ne pride na misel, izrekat kritike o posam-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.

(Dalje.)

IX.

Stari Sancin je bil poklican kot priča k obravnavi proti njegovemu zet. Prijetno mu to ni bilo in dr. Grebene je moral priti vsak dan na večerjo, da je staremu gospodu razlagal postavbe določbe o pričevanju sorodnikov.

Na dan obravnave je bil stari Sancin jako nemiren. Vstal je zgodaj in se dosti pred določeno uro pripravil za odhod na sodišče, ko je prišla Lizika v njegovo sobo.

Kaj — ti si že vstala in hočeš z doma? se je začudil stari gospod, videč, da je njegova hčerka popolnoma opravljena. Kam si pa namenjena?

S teboj bi rada šla, papa, je s proščim pogledom rekla Lizika. Vzemim te seboj, papa.

A jaz moram na sodišče, je vzkliknil Sancin. Ali si mar že pozabila, da je danes ta strašna obravnav. Saj vendar veš, da sem klican za pričo!

Vzemim te seboj, papa, je prosila Lizika. Meni ni obstanka doma. Jaz moram biti pri ti obravnavi. Dr. Gre-

beč mi je že vse povedal, kako je pri porotnih obravnavah. Prav v zadnji kot se bom stisnila in čisto mirna bom in nihče me ne bo spoznal.

Stari gospod je bil resnično nevoljen.

Ali ne pojmiš, da se to nikakor ne spodobi? Jaz sem vesel, da ti nisi klicali za pričo, a ti siliš sedaj k obravnavi, kakor bi bila to kaka zabava.

Oče, jaz moram biti zraven, ko ga bodo sodili in morda celo po krivici obsodili... moram...

Če je kriv ali če ni kriv, to bodo razsodili porotniki, izkušeni možje, in tebi, otrok, ne gre nobena sodba.

Stari gospod je vzel cilinder in rokavice ter je hotel oditi, a Lizika mu je zastavila pot.

Vzemim te seboj, papa, prosim te, drugače grem sama. Srce mi pravi, da moram biti tam...

Naposled po dolgem odporu se je Sancin vendar udal, četudi skrajno nerad in z največjo nevoljo. Neprestano godrnja je odšel z Liziko. Šele pri sodišču mu je prišlo na misel, da je za Liziko treba preskrbeti vstopnico in da je bilo v listih povedano, da so že vse oddane. A kako se je začudil, ko mu je Lizika povedala, da je ima vstopnico.

Kje si jo dobila in kako? je vprašal Sancin.

Grebene mi jo je preskrbel, je odgovorila Lizika. Saj branil se je tri dni, a ko sem mu zagrozila, da poj-

dem sama ponjo, če mi je ne prinese, in da ga potem nikoli več ne pogledam, se je hitro podvzval in mi jo je davi poslal.

Ti si strašna ženska, je napol občuduje, napol s strahom vzkliknil Sancin in je nadaljeval svojo pot.

V veži pri sodišču je že čakal dr. Grebene. Na očitanja starega gospoda zaradi vstopnice, se je skesano opravičeval in je potem prevzel varstvo nad Liziko. Stari gospod je šel v sobo za pričo, Lizika pa je sledila dr. Grebencu v tisti del dvorane, ki je določen za poslušalce.

Čez pol ure so prišli sodniki in porotniki in zavzeli svoja mesta.

Končno je vstopil pri stranskih vratih Svetlin.

Vse glave mnogoštevilnega občinstva so se nagnile naprej, sto pogledov je bilo uprtih v prepadlega moža, ki je z lahkim poklonom pozdravil sodnike in porotnike, Lizika pa se ni upala dvigniti svojega pogleda, dokler ni slišala Svetlinovega glasu...

Kratko, jasno in določno je odgovarjal Svetlin na vsa vprašanja.

Priznal je, da je imel arzenik v svoji lovski sobi, a razen njega in njegove žene ni nihče v hiši tega vedel in tudi ni nihče vedel, kje ima spravljene ključ do te sobe.

Da, je odgovoril na vprašanje, če je Elviro ljubil že za življenja svoje prve žene.

Za njim so prišle na vrsto priče: Nekateri so hitre opravile. Drugega niso vedele povedati, kakor da sta se Svetlin in Elvira rada imela, a vse so priznale, da je bil Svetlin vzlic temu zelo pozoren in ljubezniv napram svoji ženi in da je zanjo skrbel z največjo verno in nežnostjo. Dalje je trajalo zaslišanje hišne Marjanice in stare Valjavke. Obe sta povedali jasno in določno, da jima je gospa Olga sama priznala, da sta jo Svetlin in Elvira zastrupila. Stara Valjavka je pod prisego vse povedala, kar je bila vprašana, a nobene besedice več in se ni niti najmanj izdala, da ima v svoji shrambi skrivnostno šatuljo.

Zaslišani so bili zdravniki in zaslišan je bil tudi stari Sancin, ki je izpovedal, kaj ga je napolnilo, da je dal truplo svoje umrle hčere izkopati in zdravniško preiskati.

S temi zaslišanji je bila obravnavna končana in že je hotel predsednik zaključiti dokazno postopanje, ko je Svetlinov zagovornik z ozirom na različna protislovja v izpovedbah zaslišanih prič predlagal, naj se zasliši tudi obtoženčeva žena Elvira Svetlinova. Med odvetnikom in med državnim pravnikom se je vnela kratka, a živahna debata, na kar je sodišče sklenilo zaslišati tudi Elviro.

Nadaljevanje razprave je bilo naslednji dan. Zopet in morda še bolj kakor prejšnji dan, je bila dvorana natlačena občinstva.

(Dalje prihodnj.)

dušen, da
poslušat dr.
vo o pro-
v. Zato
reprečanja,
a Vrazovo
bijski nad-
rala za po-
editev pod
ni poslala
bil v polo-
lešiči, tudi
atrala že
poslala na
sicer po-
se, to se
v poročilu
predava-
posobnosti
erjamemo,
dr. Hešiče-
ti noge in

Te dni je
da bi pla-
Ker ni
otični du-
il, češ, da
ve in da
ne more
pripomnil,
bloh nepo-
toro na to
denarjem.
tnik je bil
še ni imel
aterjeval s
potleg ma-
»biljek«.
božjo in

vzajem-
enski uč-
telja dr.
olske Ma-
vanje po
ati hočejo
osno, Hr-
Zemun in
o tem na-
rvaške in
slavnosti
ga nauč-
li hrvaški
čaj je ob-
to, da se
tniki lah-
v. zemlje;
o gledali-
jamo itd.
o misel je
želeti je,

abonentov
žaven po-
stva, zla-
di ne pri-
o posam-

sto priče:
Drugega
da sta se
a vse so
zlie temu
napram
bel z naj-

Dalje je
edjanice in
edali jas-
pa Olga
vetlin in
ljavka je
ar je bila
ne več in
da ima v
satuljo.

iki in za-
cin, ki je
lo, da je
ere izko-

da obrav-
predsed-
panje, ko
zirom na
edbah za-
se zasliši
ra Svet-
med dr-
ela krat-
je sodi-
viro.
e bilo na-
še bolj
dvorana

nih predstavah in o kakovosti pred-
stavljanjih iger. Je pa nedostatek, ki
ni v prav nobeni zvezi s težkim polo-
žajem gledališča in ki ga je prav
lahko odpraviti. Znano je, da smo
abonenti za gledališke predstave na
par in nepar. Vsi plačamo enako, to-
rej bi morala gledališka uprava tu-
di enako skrbeti za vse, to je, da bi
vsi abonenti na par in nepar imeli
enako število premijer, repriz itd. V
tem oziru pa smo bili doslej abonenti
na nepar dokaj prikrajšani, zakaj
edina premijera, ki je padla na naš
dan, je bila opereta »Grof Luksem-
burški«. Priporočamo ravnateljstvu,
naj v bodoče uredi vrsto predstav ta-
ko, da se ne bodo imeli vzroka prito-
ževati niti ti, niti drugi abonenti.

Stavka delavcev v Šentjanžu.

Iz Št. Janža na Dolenjskem nam
poroča: V ponedeljek so stopili de-
lavci v tukajšnjem premogovniku v
stavko. Delavci zahtevajo povišanje
plač in zboljšanje službenih razmer.
Delavci se drže popolnoma mirno.
Premogokopna družba se baje ne na-
merava z delavci spuščati v nobena
pogajanja. Neznosne razmere v šen-
tjanškem premogokopu je svoječasno
opisal »Slovenski Dom«, in če so res
take, potem se čisto nič ne čudimo,
ako so se delavci končno odločili za
stavko.

Zanimivo predavanje v Ljubljani.

V Ljubljani se mudi nevporjaki
odvetnik dr. Mirko Pečar, ki je
znan kot izvrsten poznavalec ameri-
ških razmer. Izobraževalnemu društvu
»Akademiji« se je posrečilo pridobiti
dr. Pečarja, da bo predaval pod okri-
ljem »Akademije« v Ljubljani in si-
cer »O ameriških razmerah s pose-
nim ozirom na priseljene slovanske
narode.« To predavanje se vrši v sre-
do 14. t. m. v veliki dvorani »Mest-
nega doma« ob 8. zvečer. Opozarjamo
slovensko občinstvo na to zanimivo
predavanje z željo, da bi se ga udele-
žilo v čim največjem številu.

Slovensko deželno gledališče.

Danes zvečer opera Rik. Wag-
nerja »Tannhäuser« (za nepar). —
V četrtek prvič Kalmánova opereta
»Jesenski manever«. Ker so nekateri
abonenti pritožujejo, da ima »par«
skoraj vse premijere, se vrši premi-
jera operete »Jesenski manever« za
»nepar« - abonente. Ravnateljstvo je
odredilo, da se vrši odslej zapored
nekaj dramskih, opernih in operetnih
premijer za »nepar«, tako da se po-
pravi to, kar so zakrivila bolezn med
člani, zaposlenost orkestra pri kon-
certih i. dr. Za soboto orkester za-
radi plesa v »Narodnem domu« ni
gledališču na razpolago, zato se ope-
reta v soboto ne more ponoviti. Za-
torej bo v soboto dramska predstava
ter se igra prvič v sezoni Tolstega-
Bataillejeva drama »Vstajenje« (za
par). Gg. abonenti naj blagovolijo ra-
zumeti težke razmere našega gledali-
šča ter verjeti, da se vrše vse pred-
stave v tistem redu, ki ga diktirajo
okolščine in sredstva. Ravnateljstvo
pa se trudi, da bi po možnosti ustre-
zalo na vse strani.

Razne stvari.

*Usoda avstrijske ekspedicije
»Albatros«. Iz Viktorije se poroča:
Zdaj šele je brezdvomno dognano, da
so divjaki na otoku Fatuve udelež-
ence avstrijske ekspedicije ubili in
požrli. Ekspedicije so se udeležili
pred 14 leti baron Norbeck, čast-
nik Dudik, mornariški kadet de
Beaufort in devet mornarjev.

*Abdul Hamidovi depoti. Dr-
žavno sodišče je potrdilo razsodbo
prvega sodišča, s katero se obsoja
državna banka, da mora izročiti sul-
tanove depote. Zaradi stroškov se je
iztožilo le za 49.000 mark. Ugovar-
jalo se je, da je hotel dvigniti sultan
svoje depote le vsled nekega pritiska,
kar pa ni obveljalo.

*Izkušnost. Mati: »Ta neznosni
glavobol! Ali ne veš zdravila, saj
študiraš že šest let medicino. Kaj
pa pomaga tebi, če te glava boli?« —
Sin: »Samo slamnik!«

*Dober vzgled. V neko kaznil-
nico in pobiljševalnico na Nemškem
je prišel član »Društva za moralčno
povzdigo kaznjencev«, da se pouči o

razmerah v kaznilnici. »Zakaj ste
bili obsojeni?« vpraša enega izmed
jetnikov. — »Ker sem prodajal po-
narejeno blago.« — »Upam, da se bo-
ste poprijeli, kadar pridete iz kaznil-
nice, zopet poštenega dela. Kakšno
delo pa imate ta?« je vprašal član
društva. — »Za državo delam usnja-
te podplate iz papirja!« je bil od-
govor.

*Kriminalna statistika. Nauk o
kriminalnosti je prišel do zaključka,
da ima moški spol več zastopnikov
med zločinci, kakor ženski. Ženska
pa, ki je zašla na pot hudodelstev,
zagazi mnogo globlje in stori mnogo
gнусnejše zločine. Največ zločinov
store ljudje v starosti med 20. in 30.
letom. Kar se tiče fizičnih vzrokov
zločinov, se zgodi v toplem letnem
času več zločinov zoper osebe, v hlad-
nih in mrzlih mesecih pa več zloči-
nov zoper posest. Interesantno je, da
je med zločinci manjši procent ože-
njencev in takih, ki žive v družinski
zvezi, k temu pa prihaja še to, da se
izgube težje oni, ki imajo otroke, ka-
kor pa oni, ki nimajo otrok. Tudi te-
ritorijsko so zločini različni.

*Milijon lir je zapravil v Messi-
ni nek 25letni Friletti s tamošnjo
operno pevko Esmeraldo Hamilton.
Pred enim letom jo je videl prvič v
gledališču. Pevka je bila izvanredno
lepo dekle in Friletti se je strastno
zaljubil vanjo. Živela sta celo leto ze-
lo razkošno. A ko je lepa pevka opa-
zila, da sta s Frilettijem zapravila
celo njegovo premoženje v znesku
milijon lir, ga je pustila in si izbra-
la drugega častilca. To je Frilettija
tako razjezilo, da je ustrelil njo in
samega sebe.

Seja trgovske in obrtne zbornice.

Včeraj se je vršila v magistratni
dvorani zadnja letošnja seja trgo-
vske in obrtne zbornice. Sejo otvori
podpredsednik zbornice g. Ivan Kre-
gar, konstatuje sklepčnost ker je na-
vzočil 17 članov in imenuje overova-
teljem zapisnika zbor. svetnika g. Iv.
Kneza. Tajnikovo poročilo se brez
debate odobri. Svojo odsotnost so
opravičili zborn. svetniki gg. Pavš-
lar, Šubl, Hribar in Majdič. Drž.
poslanec Ivan Hribar pa pride, kljub
temu, da je opravičil svojo odsotnost,
tekotem seje v zbornico. Nato nazna-
nja podpredsednik, g. Ivan Kregar,
da se bo nakladišče in skladišče v
Škofji Loki na prošnjo zbornice raz-
širilo, da je zbornica priredila dne
21., 22. in 23. novembra poučni tečaj
po določenem programu, in omenja
zbornična prizadevanja glede uvedbe
tarif na južni železnici ter glede
uvoza argentinskega mesa.

Zborn. svetnik Hafner uteme-
ljuje predlog glede razširjenja nakla-
dišča v Škofji Loki in stavi predlog,
naj se obrne predsedstvo zbornice
brzojavno na železniško ravnatelj-
stvo, da pospeši dela za naprave na
postaji v Škofji Loki. Tozadevni ko-
raki se prepuste zborničnemu pred-
sedstvu. Slede prošnje za podpore.
Trgovskemu društvu »Merkur« se
podeli tudi letos kakor vsa leta do-
sedaj podpora 500 K, istotako se po-
deli gremijalni trg. šoli v Ljubljani
podpora 300 K in gostilničarski za-
drugi za gostilničarski in kuharski
tečaj podpora 200 K. Na predlog
zborn. svetnika Pammerja se prekine
javna seja in vrine med dnevni red
tajna seja.

V tajni seji so se podelile jubi-
lejne ustanove za onemogle obrtnike
in vdove po obrtnikih in sicer: a) po
50 K prosilec: Pilko Fran, ključav-
ničar v Ljubljani. Kasch Franc, tr-
govec v Ljubljani. Klebel Alojzij,
krojač v Ljubljani. Trtnik Jakob,
krojač v Ljubljani. Burger Ferdo,
čevljar v Ljubljani. Reisner Fran,
krojač v Ljubljani. Stadler Josip,
klepar v Ljubljani. Požunu Josip, tr-
govec v Ljubljani. Špan Marko,
čevljar v Ljubljani. Sever Primož,
mizar na Glincah. Jasbec Miha, kro-
jač v Novem mestu. Biedl Ivan,
slamnikar v Domžalah. b) po 20 K
prosilcem: Puh Ludovik, mizar v
Ljubljani. Smolnik Andrej, krojač v
Ljubljani. Koprivec Jernej, čevljar v
Ljubljani. Hübscher Ivan, krojač v
Ljubljani. Koleča Anton, mizar v

Ljubljani. Košak Anton, čevljar v
Ljubljani. Fabjani Anton, čevljar v
Ljubljani. Urbančič Ivan, kovač v
Ljubljani. Florjančič Ivan, čevljar v
Ljubljani. Slamnikar Martin, krojač
v Ljubljani. Novak Josip, knjigovez
v Ljubljani. Hartman Viktorija, ši-
vilja v Ljubljani. Köstner Josip,
čevljar na Vrhnikih. Pečnik Josip, ko-
vač v Kranju. Vukšinič Martin, tr-
govec v Božakovem. Gregel Matija,
ključavničar v Metliki. Grabrovšek
Matevž, mizar v Metliki. Švigelj Jo-
sip, urar v Mokronogu. Kokošar Jo-
sip, ključavničar v Kropi. Blatnik
Anton, krojač v Zdenski vasi. c) po
40 K prosilkam: Majee Mariji, čev-
ljarja vdovi v Ljubljani. Kosehier
Elizabeti, čevljarjevi vdovi v Ljub-
ljani. Zelenc Pavlini, ključavničarje-
vi vdovi v Ljubljani. Bernik Katari-
ni, kovinarja vdovi v Ljubljani.
Weit Doroteji, mizarja vdovi v Kra-
nju. d) po 20 K prosilkam: Mazek
Katarini, čevljarja vdovi v Ljubljani.
Terdan Ani, slikarja vdovi v
Ljubljani. Perko Heleni, čevljarja
vdovi v Ljubljani. Koller Barbari,
pleskarja vdovi v Ljubljani. Kos
Mariji, vrtnarja vdovi v Zalogu pri
Komendi.

Za zbornične zastopnike v odbo-
rih obrtnih nadaljevalnih šol se izvo-
lijo za Čerknico: Fran Lavrič, trgo-
vec; za Idrijo: Drag. Lapajne, trgo-
vec; za Radeče: Davorin Podlesnik,
trgovec; za Kranj: Tomo Pavšlar, to-
varnar in zborn. svetnik. Namestnik
člana v pridobinski deželni komisi-
ji se imenuje Leopold Fürsager, tr-
govec in zborn. svetnik.

Po zopetni otvoritvi javne seje
poda zbornični svetnik g. Ivan Me-
jač proračun trg. in obrtne zbornice
za leto 1911.

Po poročilu zborničnega svetni-
ka g. I. Mejača je bil sprejet po zdru-
ženih odsekih sestavljeni proračun
za leto 1911, ki izkazuje potrebščin
67.774 K ter pokritja 3200 K; nedo-
statek in po ministrstvu zahtevano
25 % blagajnično rezervo bo pokriti
s 7 %no zbornično doklado. V prora-
čunu so postavljeni med drugim zne-
ski: za umetno-obrtno strokovno šo-
lo v Ljubljani 500 K, za mizarško
strokovno šolo v Kočevju 150 K, za
dvorazredno slovensko trgovsko šo-
lo v Ljubljani 1000 K, za gremijalno
šolo v Ljubljani 300 K, za obrtne na-
daljevalne šole 4400 K, za vajenske
razstave 400 K, za obrtni pospeševal-
ni zavod 1000 K, za obrtne strokovne
tečaje 1200 K, za kmetijsko kemično
preizkuševališče 500 K, za razne dru-
ge podpore 2000 K, za ustanove
učencem in učenkam umetno-obrtno
strokovne šole v Ljubljani 1800 K, za
razne druge ustanove in podpore v
izobraževalne namene 1400 K, v po-
množitev zaklada za razstavo v
Ljubljani 2000 K in dr.

Po poročilu zborn. svetnika Me-
jača, ki se soglasno sprejme, poroča
zborn. prov. predsednik g. Kamilo
Pammer o načrtu ukaza, ki govori o
obrambnih predpisih za delavce v
lesni industriji. V zvezi tega poro-
čila je zbornica sklenila izreči se pro-
ti postavnim dopustnosti takega uka-
za ter navesti razne izpreminjevalne
predloge k besedilu te naredbe. Na-
dalje je poročal zborn. prov. pred-
sednik g. K. Pammer še o nedostat-
kih na kolodvoru v Domžalah ter
predlagal, da se prosí železnično
upravo, naj takoj potrebno stori, da
se odpravijo sedanje nedostatne na-
prave na tej važni in prometno ži-
vahni postaji. Zbornica je že glede te
postaje storila korake, pa dosedaj še
ni bilo uspeha zaradi pomanjkanja
denarnih sredstev. Isti poročevalec
je nadalje poudarjal, kako nerodno
je sedaj urejen poštni promet s pake-
ti v Domžalah ter predlagal, da zbor-
nica intervenira v Trstu.

Poudarja posebno, da ima po-
šta Domžale na leto kakih 36.000 do
40.000 komadov izvoza, uvaža pa se
16.000 do 18.000 komadov. Umetno
bi bilo, da se spoji pošta z razširjeno
novo postajo, kar bi tudi bilo cenej-
še in bolj praktično. K besedi se
oglasil v isti zadevi tudi zborn. svetn.
Velkavrh, ki tudi podpira predlog
zborn. svetn. Pammerja. Predlog se
soglasno sprejme.

(Konec prihodnj.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Mato Pustecnik.

Borzna poročila.

Dunaj, 13. decembra. Težkoče, ki
so zavladele v političnem položaju,
so vplivale tudi na včerajšnjo borzo,
tako da se je promet gibal v jako oz-
kih mejah. Kurzi pa so se v splošnem
precej dobro obdržali, le nekatere
vrednosti so precej popustile. Druge
pa in med temi zlasti bodenkreditke,
so zopet našle precej kuppev. Rente
in dewize so bile vztrajne.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 12. decembra 1910.

Stoletniški papirji.	Denarji	Blagovni
4%, majeva renta	93:55	93:75
4 1/2%, srebrna renta	97:45	97:65
4%, avstr. krona renta	93:50	93:70
4%, ogr.	92—	92:20
4%, kranjsko deželno posojilo	96—	97—
4%, k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srečke.		
Srečke iz l. 1860 1/2	226—	236—
„ 1864	326—	332—
„ tlače	160:25	166:25
„ zemeljske l. izdaje	302:50	308:50
„ II.	291—	297—
„ ogrske hipotečne	257:75	263:75
„ dun. komunalne	535—	545—
„ avstr. kreditne	537:25	547:25
„ ljubljanske	95—	101—
„ avstr. rdeč. križa	81:50	88:50
„ ogr.	56:50	60:50
„ baslika	39:50	43:50
„ turške	258—	261—

Dejalos.		
Ljubljanske kreditne banke	468—	472—
Avstr. kreditnega zavoda	669:25	670:25
Dunajske bančne družbe	555—	556—
Južne železnice	119:50	120:50
Državne železnice	749:75	750:75
Alpine-Montan	769:50	770:50
Češke sladkorne družbe	250—	251—
Živnostenske banke	279—	280:50

Valute.		
Cekini	11:37	11:39
Marke	117:55	117:75
Franki	95:20	95:30
Lire	94:90	95:10
Rubli	253:75	254:75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. decembra 1910.

Termin.		
Pšenica za april 1911	za 50 kg	11:08
„ „ oktober 1911	za 50 kg	10:79
Rž za april 1911	za 50 kg	7:81
Koruza za maj 1911	za 50 kg	5:68
Oves za april 1911	za 50 kg	8:41

Efektiv.

5 vin. ceneje.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavni pošti)

pristne švicarske vezenine

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest
iz ljubljanske preteklosti.

Ta zabavna povest, polna krep-
kega in preširnega humorja in
svežih, dostikrat razposajenih
dovtipov, je prav kar izšla v
posebni knjigi. Prijateljem ne-
prisiljene komike in vselega
smeha budi posebno priporočena.

Cena knji. 1 K, vez. 1:30 K, s pošto 1:10 v roč.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

„Slovenski Narod“ izhaja
dnevno dvakrat.

Orodje za domačo uporabo.

Kladivo, klešče,
dileto, sveder in
zavijač,

zajamčeno dobre kakovosti

v lepi skrinjici, ki je pripravna za obe-
siti na steno, pošilja proti povzetju za
2 K 80 v
F. Vejdělek, izdelovalec orodja,
Břevnov pri Pragi. 274

Trvdka Fr. Kham

trgovina specerije, delikates in vinarna,
Miklošičeva cesta,

priporoča za praznike

priznana fine, z mlekom pitane
štajerske kapune & purane,
ribe iz Jadranskega morja
in fogaš iz Blatnega jezera (Plattensee).

Prosi se za prednaročila,
da se lahko rezervira.

Na prodaj so tudi sedčki od
španskih vin in konjaka po 16 l,
25 l, 32 l, dalje dobri vinski
sedi po 300 l. 278

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni. 10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

**URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.**

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 828.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenjske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica št. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnih kurzi.

Delniška glavica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da
sklene zavarovalno po-
godbo bodisi za življenje,
ali pa proti požaru le
pri slovanski banki
„SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domač slovanski zavod,
da more nalogo, ki si
jo je stavil, izpolniti v
najširšem obsegu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 48.812.797.— jamči za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svo-
jim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vse-

Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva,

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamo-

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

o
n
a
p
i
s
t
o
r
i
o

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

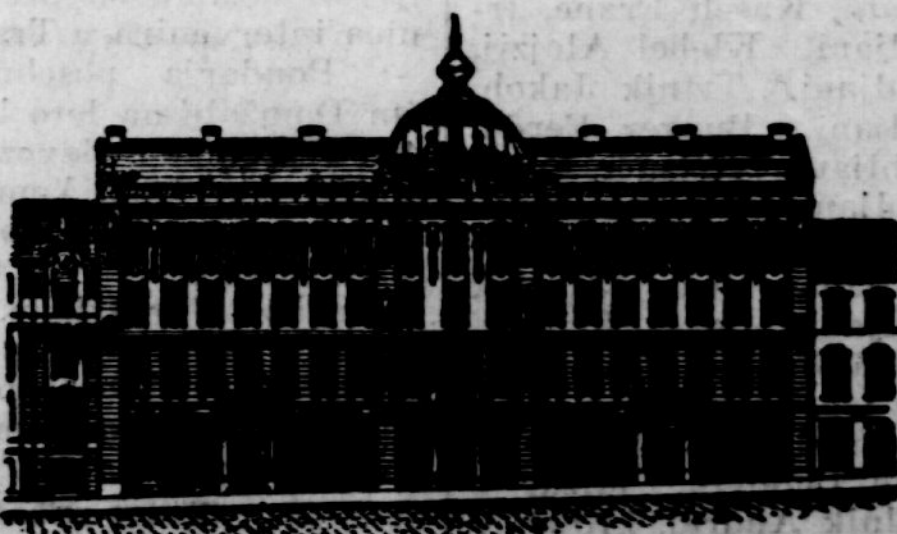
∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične **domače
hranilnice**, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa **kreditne društve**. 4